Numismatisch museum, Indianenkamer en museum thuis

De geschiedenis heeft een warm plekje in het hart van Mario Odor

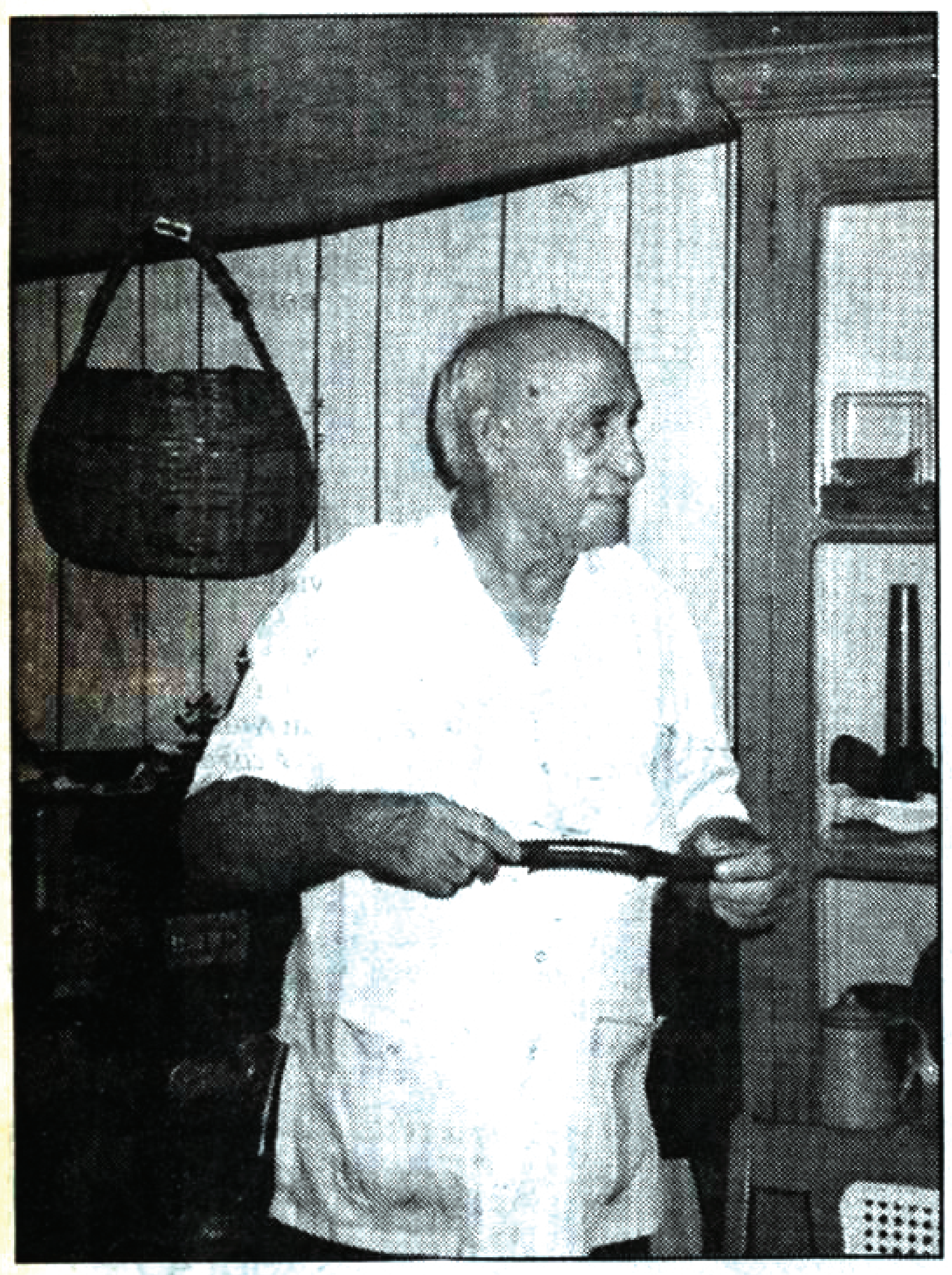

■ ORANJESTAD —Mario Odor geeft graag zelf een rondleiding in zijn museum. Hier toont hij een oude houtschaaf.

=door Judith Schnieders=

ORANJESTAD — Het lijkt een goed bewaard geheim, de drie musea van Mario Odor. Weggestopt in zijn huis in Dakota en - wat beter zichtbaar - in de stad aan de Zuidstraat. Wie echter binnenstapt merkt meteen dat het allerminst een geheim is. Mario Odor, zijn vrouw en zijn dochters tonen graag hun collectie oude Indiaanse gebruiksvoorwerpen, de meest uiteenlopende stenen en geld uit heel de wereld. Ze willen de geschiedenis met de bezoekers delen.

En die geschiedenis heeft duidelijk een warm plekje in het hart van Odor. "Het heeft me van jongs af aan geboeid hoe de mensen vroeger leefden en ik ben als kind al naar stenen gaan zoeken. En weet u, de leraren op school gaven me al een tien voor geschiedenis."

Foto's van ezelwedstrijd, vissersvrouwen en oude Daniel Leoplein

De drie musea, het numismatisch museum, een Indianenkamer en het museum thuis, zijn allemaal gesticht door Mario Odor, gepensioneerd DOW-medewerker en liefhebber van alles wat iets over het verleden vertelt.

Ons museumbezoek begint aan de Zuidstraat bij het numismatisch museum waar ontelbare soorten geld te zien zijn. Het is gehuisvest in een groot blauw huis en bij binnenkomst staren rijen munten en biljetten je aan die allen hun eigen verhaal vertellen.

Odor: "De biljetten en munten zijn geordend naar werelddeel en de landen weer op alfabet. Van ieder land hebben we de bijzonderheden verzameld en deze kunnen de bezoekers lezen op de bijschriften. Nee, ik heb zelf niet veel gereisd, maar ik lees wel ontzettend veel over de verschillende landen. En als ik me daarin verdiep dan ben ik in gedachten toch in dat land."

VERZAMELWOEDE

De verzamelwoede van Odor begon al 52 jaar geleden en is nog zeker niet ten einde. Hij is lid van internationale numismatische organisaties en wordt via tijdschriften op de hoogte gehouden van nieuw verschenen geld of bijzondere items.

"Het mooie van geld is dat het heel veel over de geschiedenis vertelt. Lopend door dit museum maak je niet alleen een reis door de landen maar ook door de tijd. Je ziet hier waar de mensen in het oude Rome, het oude Griekenland of het mystieke India mee betaalden. Maar ook de biljetten uit de verschillende concentratiekampen, want ieder kamp had zo zijn eigen geld."

Deze laatste biljetten zijn te zien in een kamer waarin de oorlog een centrale rol speelt. Naast het *'kampgeld'* zijn hier ook Duitse biljetten uit de crisistijd te zien met bedragen als *'drei billionen'* of zelfs *'funf billionen'*. En in de vitrines liggen de munten die in de tijd van de Duitse bezetter zijn geslagen.

VITRINE

Naast historische aspecten komen ook de opmerkelijkheden van geld aan de orde in dit museum. Leuk is bijvoorbeeld de vitrine met geld dat van allerlei materialen is gemaakt. Leer, hout, porcelein, karton, stof, ivoor je kunt het zo gek niet bedenken.

Het meeste geld heeft Odor in zijn bezit gekregen door het te kopen, maar er zijn 'munten' die hij zelf gevonden heeft: het geld van de Indianen die hier op Aruba woonden. "Dit geld werd gemaakt van schelpen. Ze maakten er rondjes van met gaatjes erin. Het was een uiterst secuur werk om deze muntjes te maken en er werd heel wat tijd aan besteed. Als u even meeloopt, kan ik u laten zien waarmee ze bijvoorbeeld de gaatjes in de schelpen werden gemaakt."

PUTJES

Achter het museum blijkt nóg een museumpje te zijn: een kamer met allemaal oude gebruiksvoorwerpen van de Indianen en stenen van allerlei plekken op Aruba. "Samen met mijn vrouw heb ik de prachtigste dingen gevonden. Deze steen werd bijvoorbeeld gebruikt om dingen mee kapot te slaan. Dat kun je zien aan de putjes die in de onderkant zitten. Maar dat was niet de enige functie van deze steen. Aan de gladde, ronde vorm kun je bovendien zien dat ie werd gebruikt om te polijsten."

"Hoe we te werk gaan bij het zoeken? Wel, we beginnen op plekken waarvan we vermoeden dat er ooit mensen hebben gewoond. Er staan nog overblijfselen of je ziet aan de grond dat er ooit een huis heeft gestaan. En dan gaan we zoeken. Diep graven hoeft soms helemaal niet; je veegt wat stof weg en er komt al iets naar boven."

■ Gebruiksvoorwerpen die Odor door te tijd heen verzamelde. Links van het midden is een speerpunt te zien die dateert uit de tijd dat de Spanjaarden op Aruba bivakkeerden.

HUISKAMER

Het museum in zijn huis aan de Timbalstraat toont naast Indiaanse voorwerpen als pijpen en kralen ook gebruiksvoorwerpen uit een minder ver verleden. Een aparte kamer is ingericht als oude huiskamer met daarin oude strijkijzers, schaven, een orgeltje en oude telefoons. Foto's van een historisch Aruba laten een ezelwedstrijd, vissersvrouwen en de oude kazerne op het Daniel Leoplein zien.

In de centrale kamer vormen de diverse soorten stenen het belangrijkste onderdeel. Kristal, lavasteen, kwarts, het is een veelheid aan kleuren en vormen. "Er komen hier regelmatig mensen die veel van stenen weten. Mensen die ervoor gestudeerd hebben en er dagelijks mee bezig zijn. Het leuke is dat ze hier dingen zien die ze nog nooit gezien hebben. Die stenen zijn dus ook niet te benoemen omdat ze nog nooit zijn beschreven. Verder liggen er hier ook stenen die in de rest van de wereld slechts op een andere plek te vinden zijn. IJsland bijvoorbeeld. Dat is toch heel bijzonder."

Bijzonder is de collectie van Odor zeker te noemen. IPA-docent Joop Walhain was tijdens ons bezoek toevallig ook in Odors museum. Hij vindt het uniek dat zoveel historisch materiaal bij elkaar te zien is en hoopt via lespakketten en rondleidingen in Odors musea de Arubaanse jeugd wat bewuster te maken van hun historie.

Walhain: "Als je ziet hoe alles hier is tentoongesteld, met zoveel zorg. En het houdt niet op bij de buitendeur want hij heeft ook nog eens allerlei kruiden in zijn tuin staan, die al door de Indianen werden gebruikt. Ik vind dat echt ongelooflijk. Hier ligt een schat aan Arubaanse historie en dat zou voor altijd met dezelfde zorg bewaard moeten blijven."

De 76-jarige Odor heeft daar inmiddels maatregelen voor genomen. De musea zijn ondergebracht in een stichting en zijn opvolgers, twee van zijn dochters, zijn al net zo bevlogen als hun vader.

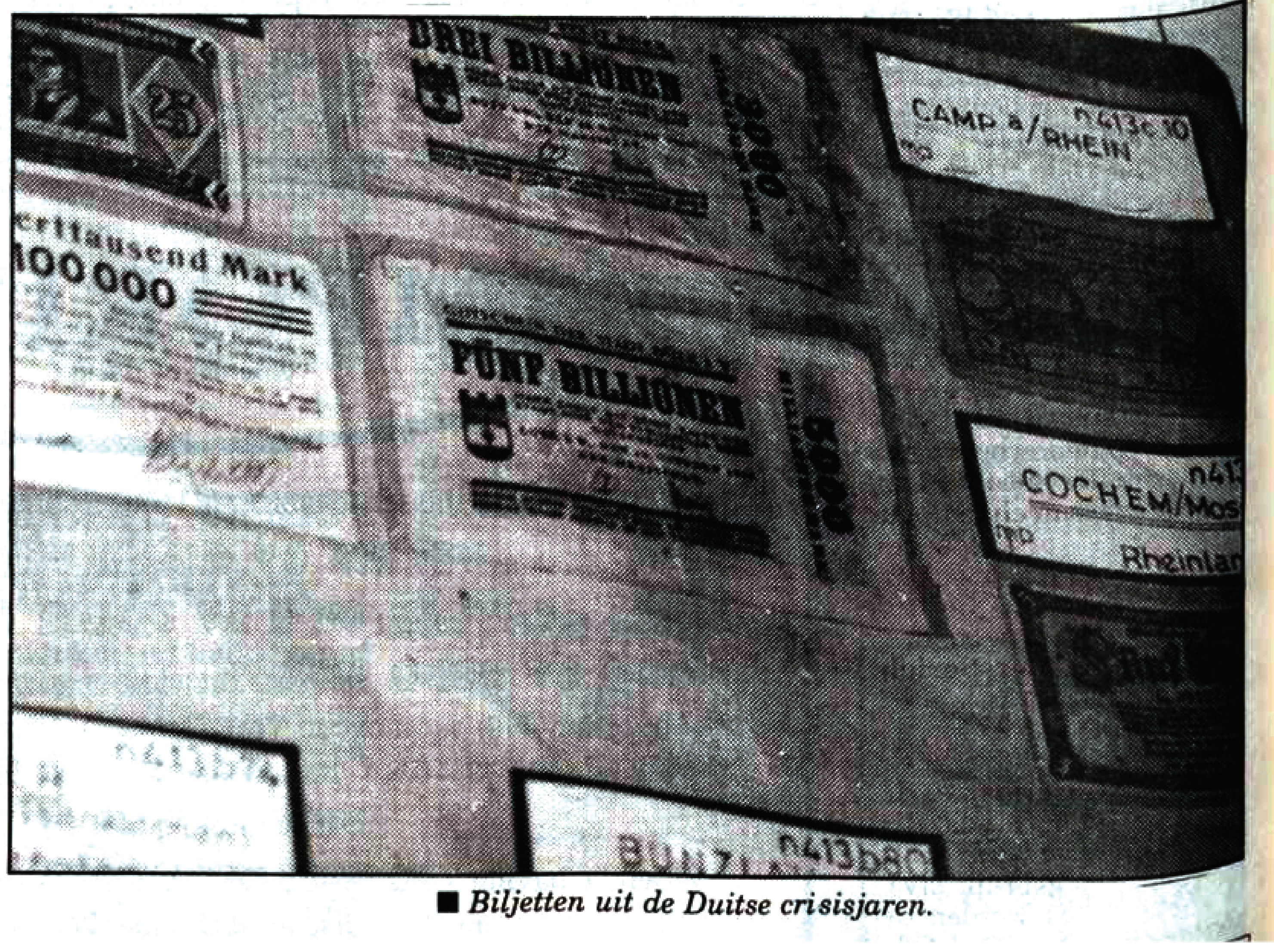

■ Biljetten uit de Duitse crisisjaren.